Čierna káva v mliečnej tme

Nočná hmla pod Zoborom nevoňala po cestovaní, ale po zmoknutom železe, klamstvách a útekoch, ktoré sa nikdy neuskutočnili. Posledný nočný vlak odišiel bezo mňa. O štvrtej ráno som zostala na prázdnom nástupišti len ja a ťaživé ticho.

Zima sa mi okamžite zahryzla do poodhalených členkov. „Ach, už zasa," rozhodla som sa dlhšie nečakať a vybrala som sa hore prázdnou ulicou, kde sa na popraskanom asfalte odrážalo len slizké svetlo osamelej blikajúcej lampy. Mesto spalo, nikde ani živej duše. Až na križovatke hmlu na sekundu preťali ostré diaľkové svetlá nejakého tmavého auta. V tom záblesku som zahliadla len tmavú mačku, ktorá ako divá vyskočila na obrubník, a potom svetlá zmizli opäť v mliečnej tme. V hrdle ma začala páliť trpká príchuť chladu. Pri každom nádychu ma pichlo tak, akoby som prehĺtala úlomky ľadu, a srdce mi udieralo do hrude. Začínala som mať pocit, že ak čoskoro nenájdem kúsok tepla, moje telo sa jednoducho rozplynie na prach uprostred chodníka.

Zrazu mi do nosa udrel nečakaný závan. Nebola to mrazivá noc, ale hustá, priam až nepríjemne sladká vôňa čokolády a spálenej škorice. Očami som rýchlo prebehla tmavé fasády domov a zachytila som ju. V malej nenápadnej uličke, hneď vedľa zatvoreného kníhkupectva, svietilo jedno jediné zaprášené okno. Nad vchodom visela ťažká kovová tabuľa s unaveným nápisom *Vaša kaviareň.* Zvnútra sa neozýval žiaden hluk, hudba či smiech, len z pootvorenej vetračky stúpala šnúra pary, ktorá sa hneď rozptýlila do mesta. Položila som dlaň na studenú kľučku a dvere ťažko, neochotne povolili. Dnu ma vtiahol ostrý cinkot malého zvončeka, ktorý prerušil nepríjemné ticho ako výstrel. Cez pootvorené dvere sa mi popri nohách potichu prešmykol tmavý tieň. Na koženú barovú stoličku ladným krokom vyskočila čierna mačka. Usadila sa, akoby jej to tam patrilo. Vnútri stál čas. Doslova. Vzduch bol prehriaty a ťažký, no namiesto pokojného tepla ma oblial zvláštny nepokoj. Miestnosť sa topila v prítmí, steny obložené tmavým, už lepkavým drevom siahali až po strop, ktorý zdobil masívny luster. Svetlo z neho však nepadalo na stoly, len sa lialo po stenách ako hustý med. Na barovom stole tikal starý budík. Ten na pár sekúnd stiahol moju pozornosť. Jeho ručičky sa točili šialeným tempom dozadu, akoby chcel vymazať všetko, čo sa dnes stalo.

„Na chvíľu som si myslel, že ten vlak stihnete," ozval sa spoza baru bezfarebný hlas. Mykla som sa. Za pultom stál muž. Nebol starý, no v jeho tvári bolo niečo nehybné, akoby bola vytesaná z mramoru. Mal na sebe bezchybnú bielu košeľu a vestu, no rukávy mal vyhrnuté až po lakte. Na vnútornej strane ľavej ruky mal vytetované zložité, staromódne vreckové hodinky

bez ciferníka. V pravej ruke zvieral károvanú utierku, no namiesto leštenia pohárov upieral svoje neprirodzene bledé oči priamo na mňa. „Ja... no, len hľadám útočisko pred tou zimou, pôjdem hneď, ako mi pôjde ranný spoj," vyhŕkla som a hlas sa mi v hrdle zatriasol slabosťou.

Muž sa neusmial, len pomaly položil utierku na bar, zaboril prsty do hebkej, tmavej srsti a uprel pohľad na mňa. „Mačky majú vraj deväť životov. Táto minula jeden z nich len pred pár minútami, keď prebehla cez cestu v tej najhustejšej tme. Stihla uhnúť v poslednej sekunde." Potom naklonil hlavu a zadíval sa mi na nohy. Až vtedy som zacítila, že podlaha pod mojou pravou topánkou je nejako zvláštne mokrá. Uvedomila som si, že z môjho kabáta nekvapká roztopená nočná hmla. Na nablýskané parkety dopadli ťažké, tmavé kvapky krvi. Zízala som na tú tmavú šmuhu, ktorá sa pomaly vpíjala do škár medzi drevom. „To nič nie je, asi som sa len na stanici obtrela o nejaký hrdzavý klinec," vykoktala som sa narýchlo a prstami ľavej ruky som začala zúfalo hmatať pod kabát, aby som ranu našla. Stuhla som. Látka bola neprerušená. Iba teplá tekutina, ktorá mi už presakovala cez látku rukáva, mi zafarbila prsty na červeno. Muž spoza baru spravil dva tiché kroky. Topánky mal tak dokonale vyleštené, že na parketách nevydali žiadny zvuk. Zastal tesne predo mnou, pričom sálal z neho divný chlad, akoby v duchu okolo neho zamrzla tá sladká škoricová vôňa. „Netreba klamať samú seba, na tomto mieste už na to nie je priestor," poznamenal pokojne a rukou ukázal na prázdny stôl v rohu. „Sadnite si, šok čoskoro vystrieda úzkosť." Moje nohy ihneď oťaželi ako z kovu. Zapadla som do čalúnenej stoličky, z ktorej sa vyfúkol prach. Celé telo sa mi roztriaslo a studený pot zalial čelo.

„Čo je toto za miesto?" šepla som, kým on predo mňa s tichým cinknutím položil porcelánovú šálku. Nebola v nej káva. Nápoj vo vnútri bol číry a mal striebristé odlesky. Jeho hladina sa síce nehýbala, aj keď sa mi ruky triasli tak silno, že som lakťami narážala do stola. „Toto je posledná zastávka pre tých, ktorí nestihli svoj spoj," pri tejto vete uprel na mňa svoje bezduché oči. „Hmla pod Zoborom vie byť ťažká... V noci, ako je táto, sa občas stane, že sa svetlo roztriešti na asfalte. Všimli ste si tie hodiny na bare? Tie sa nikdy netočia dozadu bez dôvodu. Na hlavnej križovatke práve zostal uprostred tmy ležať niečí čas. Prerušený uprostred vety, ako rozliaty atrament. Kým sa tam vonku niekto snaží pozbierať tie črepy, vedomie zvyčajne hľadá dvere, za ktorými sa ešte svieti. Uteká pred tým chladom." Na hrudi ma prudko pichlo. Ten záblesk svetiel na križovatke. Neporušený kabát. Moja krv na podlahe. Stále som si to nedokázala spojiť. „Vypite to. Pomôže vám to odovzdať všetky nepríjemné spomienky, kým hodiny naozaj zastavia."

„NIE!" vyrazilo zo mňa. Ten zvuk sa mi ozýval v ušiach. Prudko som vyskočila zo stoličky, až sa nohy stola zaryli do lepkavých parkiet. Striebristá tekutina v šálke sa ani nepohla,

no vo mne vybuchla čistá panika. „To je blbosť... Ja žijem! Počujete ma?! Žijem!“ Cúvala som od neho. Kŕčovito som zvierala látku kabáta na hrudi, kde to pod ním pálilo čoraz silnejšie. V hlbokom vrecku som zacítila kovový kľúč. A ten kľúč je predsa reálny. Bol ťažký, studený a patril mne, k môjmu domu. Ku všetkému, čo ma tam vonku čakalo. Nemohla som to tam len tak nechať. Muž ma nenasledoval. Zostal stáť pri stole, ruky vedľa tela. Mačka si na stoličke prestala lízať labku a uprela na mňa svoje žlté, jasné, no nehybné oči. Schmatla som kľučku. Bola zamrznutá a ruka sa mi k nej v momente prilepila, no zatlačila som celou váhou tela. Zvonček nad mojou hlavou začal šialene cinkať, srdce mi búšilo tak, že som mala pocit, že mi vyskočí z hrude. Dvere sa pootvorili len na centimeter. Cez škáru nevtrhol nočný vzduch Nitry, ale len čierna prázdnota, z ktorej sálal neskutočný mráz. Za tými dverami už nebolo žiadne mesto. Moja ruka unavene klesla z premrznutej kľučky. Otočila som sa chrbtom k tej čiernej prázdnote a pomaly, akoby moje telo vážilo tonu, som odkráčala späť k stolu. Sadla som si. Muž za barom nepovedal nič, len ma mlčky sledoval. Prsty, ktorými som v ruke zvierala kľúč vo vrecku, sa konečne uvoľnili. Zrak mi padol na porcelánovú šálku. Strieborné odlesky na nehybnej hladine ma zvláštnym spôsobom upokojovali. Opatrne som ju zdvihla oboma dlaňami k perám a napila sa.

V tom momente vôňa škoricovej kaviarne zmizla. Tá tekutina ma nepálila, práve naopak. Rozliala sa mi po tele ako teplé slnečné lúče. Odrazu som v ústach zacítila chuť maminej čerstvej bublaniny, závan vetra v korune jablone u starkého na dvore a vôňu zeme po letnej búrke, keď som po nej ako malá behala bosá. Všetka úzkosť a chlad ma v tej sekunde opustili. Pozrela som sa na barmana, no jeho mramorová tvár sa začala strácať v jemnej hmle. V hmle, ktorá už ďalej nevoňala po klamstvách a útekoch, ktoré sa nikdy neuskutočnili.

Môj útek bol dokonalý.

Timea Tomašovičová